
OBSAH

Úvod	9
Literatura	11
1. Případová studie záměrně se poškozující pacientky	13
1.1 Události v historii	13
1.2 Aktuální stav	15
1.3 Úryvek Gillina dopisu noční službě v komunitě	16
2. Definice záměrného sebepoškození a terminologická nejednotnost	17
2.1 Definice záměrného sebepoškození	17
2.2 Koncepční a terminologická nejednotnost sebepoškozujícího chování	19
2.2.1 Klasifikace sebepoškozujícího chování v anglicky psané literatuře	21
2.2.2 Nejednotnost v odlišování sebepoškození a suicidálního chování	25
2.2.3 Klasifikace sebepoškozujícího chování v česky psané literatuře	27
2.2.4 Recentní přístupy k rozlišování jednotlivých způsobů sebepoškozujícího chování	29
2.3 Diskuze nad přívlastkem „záměrné“	31
2.4 Literatura	31
3. Diagnostika záměrného sebepoškození	34
3.1 Hranicní typ emočně nestabilní osobnosti	34
3.2 Posttraumatická stresová porucha	36
3.3 Poruchy kontroly impulzů	39
3.4 Záměrné sebepoškození jako samostatně diagnostikovatelná duševní porucha	39
3.5 Koncept Trauma-reenactment syndromu	40
3.6 Diagnostické nástroje	41
3.7 Literatura	44

4. Demografie a epidemiologie záměrného sebepoškozování	47
4.1 Pohlaví	47
4.1.1 Genderové rozdíly v prevalenci záměrného sebepoškozování	47
4.1.2 Genderové rozdíly v závažnosti záměrného sebepoškození	48
4.2 Věk	48
4.3 Prevalence jevu záměrného sebepoškozování	50
4.4 Literatura	55
5. Obecné charakteristiky záměrného sebepoškozování	60
5.1 Metody záměrného sebepoškozování	60
5.2 Nejčastěji využívané nástroje a substance	64
5.3 Nejvíce postižené tělesné partie a důvody jejich výběru	64
5.4 Trvání problému	65
5.5 Literatura	66
6. Etiologie záměrného sebepoškozování	67
6.1 Hodnocení vulnerability	67
6.2 Seznam možných kauzálních faktorů	68
6.3 Sociální a environmentální faktory	69
6.3.1 Interakce požadavků běžného života s internalizovanými rodinnými pravidly, hodnotami a normami	69
6.3.2 Emocionální klima v rodině	69
6.3.3 Chronicky invalidizující prostředí	71
6.3.4 Traumatická událost	71
6.3.5 Expozice záměrnému sebepoškozování	74
6.4 Faktory vyplývající z osobnosti jedince	75
6.4.1 Koncept psychologických charakteristik	75
6.4.2 Vztah impulzivita a záměrného sebepoškozování	77
6.4.3 Profil chronicky se poškozujícího jedince	78
6.5 Záměrné sebepoškozování a přítomnost duševní poruchy	78
6.6 Genetické predispozice a neurochemické odlišnosti CNS u poškozujících se jedinců	79
6.6.1 Endogenní opiátový systém – endorfinová teorie analgezie	80
6.6.2 Dysregulace serotoninergního a dopaminergního systému	81
6.7 Výzkumy prevalence jednotlivých faktorů	81
6.8 Literatura	84

7. Psychiatrická komorbidita	89
7.1 Disociační poruchy	91
7.2 Poruchy příjmu potravy	92
7.3 Obsedantně-kompulzivní porucha	95
7.4 Afektivní poruchy	96
7.5 Alexithymie	96
7.6 Záměrné sebepoškození a suicidální chování	97
7.7 Literatura	99
8. Motivace jedince a individuální funkce záměrného sebepoškození	103
8.1 Nekategorizovaný seznam motivací a funkcí záměrného sebepoškození	103
8.2 Základní funkce záměrného sebepoškození	105
8.2.1 Model „Osmi C záměrného sebepoškození“ podle Jan Suttonové	105
8.2.2 Jednotlivé funkce záměrného sebepoškození	105
8.3 Funkční modely záměrného sebepoškození	110
8.3.1 Shrnutí funkčních modelů podle Karen L. Suyemotové	110
8.3.2 Jednotlivé funkční modely záměrného sebepoškození	112
8.4 Literatura	114
9. První epizoda a repetitivní povaha	116
9.1 O začátcích záměrného sebepoškození v historii jedince	116
9.2 Opakující se záměrné sebepoškození	117
9.3 Zpovědi poškozujících se dívek	118
9.4 Literatura	121
10. Průběh aktu záměrného sebepoškození	123
10.1 Akt záměrného sebepoškození	123
10.2 Cyklus myšlenek a emocí	129
10.3 Literatura	132
11. Léčba záměrného sebepoškození	133
11.1 Odborná intervence	133
11.1.1 Časté obavy poškozujícího se jedince při kontaktu s odborníkem	135
11.1.2 Motivační interview	135
11.1.3 Význam terapeutického nebo poradenského kontraktu	138
11.2 Specifické psychoterapeutické přístupy a metody využívané v zahraničí	139

11.3	Farmakoterapie	148
11.4	Obecné psychoterapeutické strategie v přístupu k záměrnému sebeпоškození	148
11.5	Riziko relapsu a sebeobviňování	152
11.6	Riziko protipřenosu v psychoterapii záměrného sebeпоškození	152
11.7	Supervize a jak se o sebe dobře starat	153
11.8	Literatura	154
12.	Tělomodifikující techniky a body-art	158
12.1	Dekoratивní tělesné modifikace a záměrné sebeпоškození	158
12.2	Záměrné sebeпоškození v uměleckém směru body-art	160
12.3	Literatura	162
13.	Specifické subkultury mládeže a záměrné sebeпоškození	163
13.1	Literatura	165
14.	Vliv médií na záměrné sebeпоškození	166
14.1	Literatura	167
	Závěr	169
	Sebeřezání – smlouva sama se sebou	169
	Vaše první setkání se záměrným sebeпоškozením?	171
	Literatura	171
	Rejstřík	172